

lykkes at faae dannet Menigheder, som nogenlunde svare til deres Navn, og hvis Menighedsraad ikke alene kunne virke i een fælles Land til Menighedens Tarv, men ogsaa afgive et brugeligt Grundlag for en videre Udvikling af de kirkelige Samsundsformer. Det Fremskridt i denne Retning, som tilsigtes ved Forslagets § 28 om en friere Benyttelse af Sognekirken for de Sogneboere, der have løst Sognebaandet, maa vistnok paaskønnes; men det er dog haade i og for sig kun et lille og i Sammenligning med alle de Bestemmelser, der gaae i modsat Retning, et aldeles forsvindende Skridt. Vel ville ogsaa ad denne Frihedens Vej de Mød-sætninger komme frem, der nu mere eller mindre skjult ere tilstede i Sognet, selv blandt Folkekirkens Medlemmer; men idet de tillade dem at udskille sig fra hverandre og samle sig i selvstændige Menigheder, vil Udviklingen blive frebeligere og gjøre en gjensidig Forstaaelse og Udsøning mere mulig og sandsynlig.

Som det saakaldte Menighedsraad i det foreliggende Forslag er bygget paa en Sammenblanding af Sogn og Menighed, saaledes maa ogsaa den Virksomhed, der er anvist det, komme til at lide derunder, da det ikke er en virkelig Menighed, men det folkekirkelige, ja tilbeels endog det verdslige Sogn, paa hvis Omraade det skal bevæge sig. Forslaget kan derfor ikke indbrømme sit Menighedsraad den Myndighed, som en virkelig Menighed billigtvis kunde kræve for sit. Den Indflydelse, der er givet Raadet paa Præstevalget, er saaledes særdeles ringe, og det naget en eendragtig Samvirken mellem Præst og Menighed er en af de første Betingelser for et sundt og kraftigt Menighedsliv. Og det er næsten endnu mindre, hvad der er indbrømmet det med Hensyn til Anordningen af den kirkelige Gudstjeneste, til Religionsunderviisningen i de offentlige Skoler og til lignende kirkelige Formaal. Det er neppe at vente, at et saadant Lavmaal af Myndighed kan bidrage til at fremkabe en større kirkelig Selvvirksomhed og Mæneaaend. Men paa den anden Side kan man ikke ønske Raadet tillagt mere Myndighed, saalænge det ikke repræsenterer en virkelig Menighed, men samtlige

et Sogns Medlemmer af Folkekirken, hvis forffjellige Bestanddele ellers vilde være priis-givne Fleertallets i aandelig Henseende altid uberettigede Magt, og saalænge det paa Grund af den bestaaende Sammenblanding af Kirkeligt og Verdsligt nødvendig maa gribe ind paa Sognets verdslige Egemærker. Dette kan f. Ex. ikke undgaaes med Hensyn til Valget af Præsten, der jo i flere Retninger er en reen communal Embedsmand, eller til Bestyrelsen af „de Fattiges Kasse“ og „de til Bedste for Sognets Fattige stiftede Legater“, der jo have været bestemte for Communen og ikke blot for den til Folkekirken hørende Deel deraf. Om Menighedsraadene skulde sende Medlemmer til Kirkeinspektionerne, og om der skulde afkræves dem Betænkninger angaaende Udvidelsen af Kirkegaard eller Afhændelse af Præstekaldenes Eiendomme o. s. v., vil ligeledes komme til at beroe paa, hvorvidt det til Kirken henlagte Gode er dens Eiendom eller ikke.

Hverken en virkelig Menighed eller et Sogn kan saaledes være tilfreds med den Myndighed, der i Forslaget indbrømmes Menighedsraadene; hvad de i den ene Henseende faae for Lidt, faae de i den anden for Meget. Menighederne kunne ikke kaldes til Selvvirksomhed i en saadan Udstrækning, at den kan bære nogen Frugt, saalænge man ikke giver Sognet og den virkelige Menighed hver Sit, og Sogne ne maae idelig finde sig i kirkelige Overgreb, saalænge man ved verdslig Tvang vil paatrykke Alt et kirkeligt Skin. Ogsaa i denne sidste Henseende er allerede den Vej, der skal gaaes, anvist, nemlig ved Loven af 2den Mai 1855, hvorefter Udskrivning af Skolen kan finde Sted uden Confirmation, og Loven af 4de Marts 1857, hvorved Daabstvangen er hævet.

Naar det foreliggende Forslag altsaa forekommer Fleertallet hverken at vælge det rette Udgangspunkt eller at indbrømme den tilbørlige og nødvendige Virksomhed for Menighedsraad, er det en Selvfølge, at heller ikke den Omstændighed, at her gives et Bidrag til Indfrielsen af det i Grundloven givne 8ste om en Forfatning for Folkekirken, kan gjøre det mere tilraabeligt. Den Repræsentation